

MAGYARÁG

1938. Jul. 15.

el 1 lei

Proprietar: „Frima” S. A. inreg. la Trib.
Bihar Fsoc. 1798—1938

Administrator delegat și girant responsabil
Văduva lui PÁSZTOR EDE

Fondator: PÁSZTOR EDE

Redactor responsabil:
Dr. SÁNY LÁSZLÓ

Inregistrat în registrul Publicațiilor: Tribunalul Bihar Dos. No. 810—1938. Ordonanța No. 15—1938. — Redacția și admin. Oradea, Piața Mihai Viteazul 4.

Kinában egy amerikai missziós leányiskolát romba-döntöttek a japán repülők 100 fiatal leányt temettek el az épület romjai

Hankou, július 13. Kedden délután tizennyolc repülőgép jelent meg a Beisung városa felett. A repülők több bombát dobtak le a városban működő amerikai missziós leányiskolára. A bombázás következtében az iskola épülete elpusztult és több, mint száz fiatal leány életét vesztette. Az iskola épületén két hatalmas amerikai zászló lengett és ez semmi esetre sem kerülhette el a japán repülők figyelmét.

Bomba robbant Jeruzsálemben és Hajfában

Hajfában napirenden vannak a gyújtogatások

Jeruzsálem, július 13. Kedden a város központjának egyik nagy áruháza előtt bomba robbant. A bomba két zsidó járókelőt súlyosan megsebesített. A mérényletnek a robbanás után keletkezett zürzavarban sikerült elmenekülnie.

Hajfa, július 13. Kedden délután egy óra leforgása alatt

két bomba is robbant Hajfában. A bombák kilenc embert súlyosan megsebesítettek.

Kedden megérkezett Palesztinába a rendőrség kíségetésére Jeruzsálembé vezényelt ezred első százada.

A rendőrség a keddi nap folyamán számos letartóztatást eszközölt. Valamennyi letartóztatottat terrorcselekmények

elkövetésének gyanújával vették őrizetbe.

Hajfában napirenden vannak a gyújtogatások. A partraszállott angol tengerészek és arab szabad csapatok között valóságos uccai barrikádharok folynak. Az arabok kőtorlaszokat emelnek. Egy utasokkal telt autóbusz felborult a kőtorlaszban és kigyulladt.

Csütörtökre kapott meghívást a cseh kormánytól a csehszlovákiai magyar párt

Prága, július 13. A csehszlovákiai magyar párt vezetősége csütörtök délelőtt kapott meghívást Hodzsa miniszterelnöktől. Hír szerint Hodzsa ez alkalommal át fogja nyújtani a nemzetiségi törvényjavaslatot, az új nyelvtörvényjavaslatot, sőt a közigazgatási törvényjavaslatot is, amennyiben addig a cseh kormány politikai bizottsága elfogadja.

A Reuter angol hírszolgálati iroda jelentése szerint az angol kormány szívesen látja már egy 60—70 százalékos meg egyezést is a cseh nemzetiségi kérdésben.

Róma, július 13. Ciano olasz külügyminiszter kihallgatáson fogadta a Prágából most visszatért cseh követet. A megbeszélésen a cseh követ ismertette kormányának álláspontját a nemzetiségi törvényjavaslat tár-

gyában. Imrédy magyar miniszterelnök és Kánya külügyminiszter közelgő római látogatásával kapcsolatban Ciano és a cseh követ áttekintették az egész dunai helyzetet.

Róma-Belgrád-Budapesti tengely készül?

Prága, július 13. A Bohémia című lap tudni véli, hogy Róma, Belgrád és Budapest között új hármastengely, körvonalai bontakoznak ki.

Az egész országban életbelép az éttermi redukció

București, július 13. A reggeli lapok jelentései szerint ma az egész országban életbelép a 10—15 százalékos éttermi árredukció.

Az ugyrevezett polgárőrsegédek, amelyeknek az a feladata, hogy az élelmiszer spekulációt ellenőrizzék, ma megkezdik a működésüket.

TÁVIRAT

NYILAS-PROPAGANDA
SZÁLASI ÉRDEKÉBEN

Budapest. — A magyar államrendőrség politikai osztálya letartóztatott négy embert, akik Szálasi érdekében gyalázkodó röpiratokat terjesztettek. A letartóztatottak valamennyien a magyar Hungarista párt tagjai.

BECK PRÁGÁBA UTAZIK

Varsó. — Beck lengyel külügyminiszter holnap Prágába utazik. Lengyel hivatalos helyen megállapítják, hogy Lengyelország a jövőszónt akarja ápolni szomszédságával, szerződés megkötéséről azonban nincs szó.

PERTH ÉS CIANO RENDKÍVÜLI JELENTŐSÉGU
TARGYALASAI

London. — Hivatalos helyen megerősítik azokat a híreket, hogy Lord Perth, Anglia római nagykövete, kedden újabb megbeszéléseket folytatott Ciano gróf olasz külügyminiszterrel a megbeszéléseknek rendkívül nagy jelentőségeket tulajdonítanak. A tárgyalások a spanyol kérdés körül forognak, amely, mint azt Chamberlain szombati alsóházi beszédében bejelentette — az angol-olasz egyezmény aláírásának egyik sarkalatos pontja.

Minesztertanács Öfelsége elnökletével

București, július 13. Kedden este minisztertanács volt a királyi palotában, melyen Öfelsége elnökölt.

Letartóztaták Craiova volt polgármesterét

Craiova, július 13. Az ügyészség letartóztatási végzést adott ki Constantin Negrescu volt polgármester ellen, akit közpénzek elsikkasztásával vádolnak.

Az oradeai Kereskedelmi és iparkamara vezetői a kassai jubiláris gyűlésen

A csehszlovák köztársaság 20 éves fennállása és Hodzsa csehszlovák miniszterelnök 60-ik születésnapja alkalmából Kassán augusztus 7. és 14-ike között nagyszabású ünnepséget rendeznek. A Kereskedelmi Kamarák Uniója a kassai ünnepségeken való részvételével és az Unió képviselőivel az oradeai Kereskedelmi Kamarát bízta meg. Az ünnepségeken a Kamara képviselőiben Buzea főtitkár és a Kamara két vezetőségi tagja vesz részt. A kassai ünnepségekre való megítéző kiküldetés Buzea főtitkár iránt megnyilvánult bizalom újabb kifejezése, mert a Kereskedelmi Ka-

marák tavaly Berlinben tartott nemzetközi kongresszusán Buzea főtitkár volt a román küldöttség titkára is.

Tekintve, hogy Kassán ebben az időben rendezik meg a „román hetet” is, Buzea főtitkár ebből az alkalomból társas kirándulást akar rendezni Kassára s a kiránduláson mindenkit szívesen látnak. Ezért már értekezésbe is lépett a csehszlovák kereskedelmi kamarák uniójával és a rendező bizottsággal, hogy a kirándulók részére széleskörű programot dolgozzanak ki és előnyös feltételeket állapítsanak meg.

Marinescu közegészségügyi miniszter nézkedésére újáépítik az oradeai elme-kórházat

Dr Marinescu N. tábornok, egészségügyi miniszter — mint megírtuk — szombaton az oradeai kórházakban tartott ellenőrző látogatást. A miniszter az egész országot beutazta, csütörtökön még Constan-tában járt, pénteken már Ol-t és Dolj megyében vizsgálta felül a kórházakat, szombaton már Caransebes, Lugoj, Timisoara, Arad és Oradea kerültek sorra.

A „Romania” című lap Marinescu egészségügyi miniszter oradeai látogatásáról a következőket írja:

„Az oradeai elme-kórházban a miniszter rossz állapotokat talált. Az épület való-ságos rom és az idő vasfoga által kimart falak között rossz-szul öltözött betegek ijedten menekülnek el, ha embert látnak. A miniszter szigorú intézkedéseket fogantatosított, egyidejűleg pedig elrendelte, hogy az épületet javítsák meg a betegeket pedig jobban gondozzák.”

Munkatársunk a félhivatalos „Romania” cikkével kapcsolatban kérdést intézett dr. Rujdea Miklós elme-kórházi igazgató-főorvoshoz, aki a következőket mondotta:

— Az elme-kórház épületének helyzetére én már több beadványban hívtam fel a minisztérium figyelmét. 1934-ben már be is nyújtottunk 1 millió 200 ezer leies költségvetést az épület renoválására, azonban mindeztidáig semmi intézkedést nem tett a minisztérium. Most, hogy a miniszter ur személyesen járt itt, és győződött meg az épület tarthatatlanságáról, remélhetőleg sor kerül a renoválásra.

Szombat este 9-kor járt a miniszter az oradeai elme-kórházban és hétfőn már megérkezett egy inspektor, aki felírta a legszükségesebb javításokat.

A betegek ruhával való ellátása ugyancsak a minisztérium feladata és Marinescu miniszter ur oradeai látogatása minden bizonnyal javulást fog előidézni ezen a téren is — fejezte be nyilatkozatát dr. Rujdea igazgató főorvos.

Egy évi börtön egy rézüstért

Varga Jánost a múlt év telén lopáson érték. A rendőr elfogta, amikor a lopott holmival el akart illanni. Vargát bekísérték a rendőrségre, a lopott holmikat pedig — egy rézüstöt, egy vedret, egy zsákot — elvették tőle. A tolvaj most került a bíróság elé és nem tagadja bűnét. Kéri azonban a bíróságot, hogy vegye tekintetbe, hogy italos volt és nem tudta, hogy mit csinál. Ha azonban mégis elítélnék, kéri hogy ne most kelljen kitöltenie a büntetését, mert most tyáron van egy kis munkája.

A bíróság az új büntetőtörvény értelmében 1 évi elzárásra ítéli az üst-tolvaj Vargát. Az elnök megkérdezi: — lelebez?

Varga szomorúan legyint: — nincs nekem pénzem arra...

Megnyugtatták, hogy a felelősséghez nincs szükség pénzre és így Varga bejelenti felelősségét a szerinte túlságosan súlyos ítélet ellen.

Ma már

AZ UTOLSÓ NAP AMIKOR ÁLLAMI SORSJÁTÉK SORSJEGYET VÁSÁROLHAT

LESZ A MILLIÓK PARÁDÉJA.

A sorsjegyárudák ÉJJELE 12 ÓRÁIG vannak nyitva.

XVII. sorsjáték, I. osztály

Inspekciós gyógyszerárak

Csütörtök, július 14.

Arany Sas, Piața Unirii 6. Tel. 2574
Oroszlán, Piața M. Viteazul 14. Tel. 2335
Orangyal, Str. Alexandrii 42. Tel. 2294
Szent István, Str. Brătianu 60.
Korona, Bul. Reg. Ferdinand 6. Tel. 1376

A ROMÁN-TÖRÖK KERESKEDELMİ KAMARA FIÓKOT ÁLLIT FEL ORADEÁN. Ez év tavaszán alakult meg Bucureștiben a török-román kereskedelmi kamara, amelynek célja a román-török gazdasági kapcsolatok kimélyítése, a román termékek keleten való elhelyezésének előmozdítása. A román-török kereskedelmi kamarának köszönhető, hogy Románia részt vesz az ismi-i (Szmírna) augusztusi nemzetközi vásáron. Miután Ardeal és Banat is érdekelve van, a török-román kereskedelmi kamara Ardeal és Banat részére Oradeán fiókot fog felállítani. E célból a napokban Oradeára érkezett Hodoșan Teodor, a kamara igazgatója, aki bihormegyei származású — és a kamarai fiók felállításáról tanácskozással folytatott az itteni gazdasági élet vezetőivel.

Felmentette a törvényszék Kovács Béla volt salontai polgármestert. Ma hirdetett ítéletet a törvényszék első székciója Kovács Béla tanár, volt salontai polgármester bűnügyében. Kovács Bélát tudvalevőleg azzal vádolták meg, hogy polgármestersége idején szabálytalanságokat követett el. A törvényszék nem látta beigazoltnak a vádakát és Kovács Bélát felmentették a vád és következményei alól.

Átadták a csendőrségnek az albisi gyilkost. Megírtuk,

hogy Vargha Sándor, az albisi gyilkos önként jelentkezett az ügyészségre, illetve Neculescu vizsgálóbíró előtt. Neculescu vizsgálóbíró úgy döntött, hogy az anyós-gyilkos Vargha Sándort átkísérteti a csendőrkörletti szárnyparancsnoksághoz, hogy a csendőrség ott, a helyszínen, Albis községben folytassa le tovább vele a nyomozást és annak befejezése után kísérik újra vissza az ügyészségre Oradeára. A vizsgálóbíró rendelkezésének megfelelően, Vargha Sándort tegnap délután átadták a csendőrkörletti szárnyparancsnokságnak.

— A sikkasztó pénzügyigazgatósági pénztáros a tábla előtt Az oradeai ítéltábla ma tárgyalta Cuc Euger, a satumarei pénzügyigazgatóság sikkasztó pénztárosának ügyét. A törvényszék a megtévedt pénztárost 3 évi fegyházra ítélte. A tábla holnap hirdet ítéletet.

— Felhívás. A sorozási törvény 8—12. szakaszai alapján felhívjuk valamennyi 1918, 1919 és 1920. születésű ifjakat, akik mindeztideig nem jelentkeztek összeírás végett valamint az összes 1921. születésű ifjakat, hogy július 15-től jelentkezzenek a városháza II. emelet 35. sz. szobájában a M C N T. hivatalban délelőtt 8—1-ig. Az ország területén született ifjak (kivéve akik Oradeán születtek), hozzák magukkal a születési anyakönyvi kivonatukat és a bejelentőhivatal igazolólapját. A külföldön született ifjak fenti iratokon kívül kötelesek magukkal hozni még állampolgársági igazolványukat is. A hiányzó ifjak helyett a fenti aktákkal a szülők is jelentkezhetnek.

300 millió lejes támogatást kap a transilvaniai mezőgazdaság

Bucurestiből jelentik: Megírtuk, hogy szövetkezetek átszervezésével egyidejűleg a Nemzeti Bank 2,5 százalékos kamattal, azaz 1 milliárd lejes hitelt szavazott meg mezőgazdasági célokra. Mint az egyik cluji közgazdasági szaklap jelenti, ebből az összegből háromszázmillió lejt juttatnak olcsó hitelek formájában Transilvania mezőgazdaságának.

A lótolvaj cigány mentő ötlete

Lugoj, július 13. Caldaras Ion Paniova községbeli cigány Bubesti község legelőjéről elhajította Busuic János lovát. Két nap múlva gazdátlanul találták meg az állatot a szomszéd község határában. A cigány, akit egyébként lótolvajlásért már többször elítéltek, ravaszul a következő védekezést adta elő a bíróságon:

— Részeg voltam és azért altem fel a lóra, hogy be ne piszkítsam lábamat a mezőn levő mocsaras sárban.

A törvényszék a védekezést nem fogadta el és a lótolvaj cigányt egyévi fogházra ítélte.

Nagy mennyiségű új férfi és női kelme-maradékok érkeztek

Steiner maradékoshoz
Calea Victoriei 3.
az udvarban balra

Megkerült az elszakított pénz és a feljelentő megbocsátott

Budapestről jelentik: A múlt hét folyamán leleplezett „önrablási” ügyben a rendőrség befejezte az eljárást. Az egybe gyűlt bizonyítékok alapján megállapítást nyert, hogy Derestei Gyula, a Nádor ucca 64. számú ház felügyelője a júliusi házbéréket nem tudta Kohen Vilmos háztulajdonosnak beszedtetni. Derestei azzal a mesével állt elő, hogy homokzsákkal leütötték és a nála levő 3000 pengőt ellopták, majd a keresztkérdések sulya alatt beismerte, hogy a rablás kitalált mese és a pénzt a ház pincéjében elásta. Derestei egy detektívvé lement a pincébe, ahol a 3000 pengőt hiánytalanul megtalálták. A nyomozás befejezése után váratlan fordulat történt az ügyben. Az önrablási ügyben ugyanis a háztulajdonos bejelentette, hogy a pénz megkerült és így a büntetőügyi feljelentést visszavonja. A házfelügyelő ellen ennek alapján megszüntették az eljárást.

Bihormegyei székhely:

„UNION” Oradea

Bul. Reg. Ferdinand 1.
Telefon 24-22.

Égő fenyőerdők a Sibiu melletti hegyekben

Sibiu, július 13. Tegnap délután óriási méretű tűzvész tört ki a Paltinus és Poplaca között elterülő Cotaraști hegyeken, melyeken óriási kiterjedésben égnek a fenyőerdők. A tűzvész rohamos gyorsasággal terjed és veszélyezteteti Paltinis fürdőhelyet is. A tűzvész megfékezésére kivonult Poplaca, Rașinari, Orlat és a szomszédos községek egész tűzoltósága és a

hatóságok vezetői is. Az oltás munkáját rendkívül megnehezíti az, hogy a szélvihár változatlan hevességgel dúl és állandóan élesíti a tüzet.

Sibiu környéke egész újszaka rőt vörös fényben fürdik, mert a Paltinis környéki hegyek most már egyetlen hatalmas máglyaként égnek. A lángok fénye messze környéken látszik. A tűz a kivonult tűz-

oltók és katonák minden erőfeszítése ellenére olyan rohamosan terjed, hogy Paltinis és Poplaca községek lakossága megkezdte a menekülést. A házakból mindenki menti a menekülőket és hosszú sorokban vonulnak a menekülők a szomszédos védettebb községek felé. Számolni lehet azzal, hogy a két falu a lángok martalékává válik.

Az értelmiségek részére kötelezővé teszik a faluszolgálatokat

Bucuresti, július 13. Romániában, bizonyos hibás felfogás és a körülmények alakulása miatt, az értelmiségnek azok a tagjai, akik falvakból, a földmiveslakosság soraiból kiválva szereztek meg a képesítést, — nyomban az oklevél megszerzése után minden kapcsolatot megszakítottak a környezettel, amelyből kikerültek. Ez visszahatott a falusi lakosságra, amelynek tagjai nélkülöztek a felvilágosítást és az éppen közülük kikerültek tanácsait és akik kigunyolást láttak a megnyilatkozó figyelmetlenségben. Ezt a feltétlenül káros helyzetet változtatta meg a kormány egyik legutóbbi határozata, amellyel a képesített értelmiség tagjai számára kötelező falusi gyakorló időt határoztak meg. A főiskolai oklevelek kiadása előtt a papneve-

ző intézetek, tanítóképezdek végzettjei és az összes más kategóriába tartozó, képesített diákok a végzettségről szóló oklevél megszerzése előtt kötelesek faluhelyen szolgálatot teljesíteni. Ide tartoznak természetesen az orvostudományi egyetemek végzettjei, akik a doktorátus megszerzése előtt a falusi lakosság egészségügyének tanulmányozása, a közegészség ápolása érdekében szintén falumunkát végeznek majd. A földmivesek egészségügye és általában a falvak közegészségügyi viszonyai alapos orvosi segítségre és utbagazításra szorulnak.

Az új kormányintézkedés a fiatal orvos első kötelességévé avatja a közegészségügy emelését s ennek a munkának a kezdetét a falvakban jelöli meg. Ez az irányvonal kitűnő ered-

ményekkel járt Basarabiában, ahol a fiatal orvosnemdoktor nagy munkát végzett a járványok leküzdésénél. De az értelmiségnek a falvakhoz való visszavezetése eltűnteti azt a felesleges különbséget is, amely az eltávozottak és a visszamaradtak között fennáll.

A falvak lakossága és az értelmiség közötti egyre szorosabbá váló együttműködés alakíthatja ki azt a lelki és munkaegységet, amelyre a fejlődés érdekében olyan nagy szükség van. Csak a valóság felismerésében élve, a falvak életébe hatolva érhető meg a nemzet fejlesztésének hivatása. Ime, a kormány legújabb intézkedése, amely a falvak lakosságának fejlesztését, a földmivesosztály színvonalának emelését szolgálja.

Öngyilkos lett Londonban egy öttagú család

A szülők gázzal, a gyermekek késsel ölték meg magukat

Londonból jelentik: A bürokrati hatóságok hétfőn reggel megdöbbentő megállapítást tettek: A West Worthing egyik házában feltűnt, hogy az egyik családot régebben rem látták. Erről értesítették a hatóságokat,

ahonnan bizottság szült ki a helyszínre. Feluyították az ajtókat és a lakásban a család öt tagjának holttesteire találtak. A vizsgálat során megállapítást nyert, hogy az öttagú család közös akaratból menekült a halálba. A családfő a konyhában gázzal mérgezte meg magát, míg felesége és három gyermekük, két fiú és egy leány késsel követték el szörnyű tettüket.

kült a halálba. A családfő a konyhában gázzal mérgezte meg magát, míg felesége és három gyermekük, két fiú és egy leány késsel követték el szörnyű tettüket.

Vesztegetési botrány Bacauban

Bacauból jelentik: Feltűnést keltő megvesztegetési ügyben foganatosított letartóztatásokat a bacui ügyészség. Néhány nappal ezelőtt Cristian Maria és Cristian Ioan érettségire jelentkezett diák, illetve diákleány részéről bűnvádi feljelentés érkezett Blank L. és Vasilescu George, a „Ferdinand I.” liceum tisztviselői ellen. A feljelentés szerint a két hivatalnok 30.000 leit kért tőlük, nehogy az érettségi vizsgán „kellemetlen meglepetés” érje őket. Hasonlóképpen 10.000 leit kértek ebből a célból a feljelentő testvérpár nagybátyjától,

ahonnan bizottság szült ki a helyszínre. Feluyították az ajtókat és a lakásban a család öt tagjának holttesteire találtak. A vizsgálat során megállapítást nyert, hogy az öttagú család közös akaratból menekült a halálba. A családfő a konyhában gázzal mérgezte meg magát, míg felesége és három gyermekük, két fiú és egy leány késsel követték el szörnyű tettüket.

Cristian Iuliu ismert ügyvédől is. A meggyarúsítottak erősen tagadták a megvesztegetés vádját, ezzel szemben a feljelentők megnevezték azokat a tanárokat, kiknek a két hivatalnok az összegeket át akarta adni. Az eset a város előkelő köreiből nagy feltűnést keltett.

Kisgyermek és medve halálos szerencsétlensége

Râmnicul-Vâlcea-ból jelentik: Az Olt folyó baloldalán, Caineni-Vâlcea községnél a víz partra vetette egy gyermek holttestét. A holttesttől, mintegy két méternyi távolságra hatalmas, mintegy két mázsasúlyu vizbefult medve teteme feküdt. A gyermek személyazonosságát nem tudták megállapítani, mert a holttest már erősen oszlófélben van. A hatóságok véleménye szerint a szerencsétlen végű fiúcska juhokat őrzött a hegyekben, miközben medve rabolta el. A vadállat azután zsákmányával együtt a hegyről az Olt folyóba zuhant, ahol ember és állat együtt lelte halálát a mély vízben.

hokat őrzött a hegyekben, miközben medve rabolta el. A vadállat azután zsákmányával együtt a hegyről az Olt folyóba zuhant, ahol ember és állat együtt lelte halálát a mély vízben.

hokat őrzött a hegyekben, miközben medve rabolta el. A vadállat azután zsákmányával együtt a hegyről az Olt folyóba zuhant, ahol ember és állat együtt lelte halálát a mély vízben.

Általános elismerést váltott ki a román küldöttség sikeres szereplése a prágai szokol-ünnepen

A prágai szokolünnepség keretében a román selyem és ijjas szervezetek mutatóványai a közönség elismerését és csodálattal váltották ki. Sidorovici parancsnok a kormánypályában foglalt helyet és hosszas beszédet folytatott Krofta külügyminiszterrel, valamint a cseh kormány többi tagjaival.

Később meghívást kapott Benes elnök páholyába, aki kifejezte Sidorovici országparancsnok előtt elismerését a románok oly szép részvételéért.

Este intim vacsora volt a Hradsin palotában, amit Benes elnök adott. Ide is meghívást kapott Sidorovici országparancsnok. Ez alkalommal Benes elnök Öfelsége II. Carol királyt élte.

Azután Frantisek Ješek egészségügyi és testnevelésügyi miniszter átadta Sidorovici-nak a „Pour le Merite” érdemrendet és diplomát, Sidorovici-nak pedig egy Csehszlovákia-éremet.

Zavoral abbé székhelyén fogadta a román küldöttség sajtófőnökét és a román országöröknek a következő üzenetet küldte:

„Szeretett országóreim!

Nem tudom, hogyan köszönjem meg nektek azt a

nagy örömet, amit képviselőitek megjelenése okozott. Mint-ha lelki szemeim előtt látnálak bereteket és megáldom Öfelsége II. Carol király kimagasló szép eszméjét, az országör meg alapítását.

Öfelsége a király és Mihály nagyvajda nagy hasznát hajtó művet adtak az országnak. — Szép lesz Románia jövője, hogy mindig ugyanugy fogtok jelentkezni, mint most. Lendülettel teljes fiatalok vagytok! A haza megvédésére áldozatkész lélekkel birjatok és az ellenség nem fog megtámadni. Egy olyan nemzet országórei vagytok, amely megérdemli mindazok tiszteletét és szeretetét, akik ismerik szenvedéseit és dicsőséggel telt maitatokat. Szeretünk és csodálunk benneteket mindazok, akik tudjuk, milyen hatalmas és erős országotok. Egézséget! Atyátok, Zavoral abbé.”

Elutazása előtt Sidorovici országparancsnok üzenetet küldött a csehszlovák ifjúsághoz. Az üzenet ismerteti az Öfelsége II. Carol király egyenes vezetés alatt álló országör-szervezetet, majd így folytatja:

— Velem együtt 140 munkatárs érkezett az országör nagy vezérkarából. egyetemi tana-

rok, tisztok, mérnökök, tanítók stb. és 700 selyem és ijjas, földművesek minden tartományból. A legjobb benyomásokkal távozunk mindarról, amit láttunk és biztos vagyunk benne, hogy ezek a látogatások a barátságok megkötésének leggyakorlatibb és legerősebb eszközei. Szívem mélyéből kiáltom. Nazadar!

Börtönbe kerülnek a felelőtlenül pletykázók

Satumare, július 13. Érdekes rágalmozási pert tárgyalt a satumarei törvényszék. Bátori Zsófia, a hripi református elemi iskola volt tanítónője feljelentette Medgyesi Antalnét és Puskás Pálnét hripi asszonyokat, akik elhíresztelték a faluban, hogy a tanítónő elhajtotta magzatát.

A pletyka Orosz Ernő református lelkész fülébe is eljutott, mire a lelkész fegyelmi eljárást indított a tanítónő ellen és Báthori Zsófiát elbocsátották állásából.

Báthori Zsófia azonban, ártatlansága tudatában bírósághoz fordult és meghurcolt becsületéért rágalmozási pert indított. De nemcsak a két asszonyt, hanem Orosz Ernő lelkészt is feljelentette.

Ki akarta menteni a feleségét és a vízbe fullad

Zalaegerszegről jelentik: — Mandler Albert ardráshidai vizimalomtulajdonos és felesége a Zala folyó sekély vizében fürdött a malmuk melletti zárlip közelében. Az asszony, aki nem tudott uszni, belekerült egy három-négy méter mélységű gödörbe. Férje, aki alig tudott uszni, segítségére sietett de szintén elvesztette a talajt a lába alól. A molnárnak sikerült a félig már elmerült asszonyt kihuzni, a férfit azonban már nem tudta kimenteni. Az asszonyt súlyos idegrohammal a zalaegerszegi kórházba vitték.

Rádió műsor

PÉNTEK

BUCURESTI. 7.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási tanácsok. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vízállásjelzés. 13.10: Déli hangverseny. Köben sporthírek. 13.40: Gramofon. 14.15: Hírek. 14.30: Gramofonlemez. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 19: Időszéri műsor. — 19.15: Motzoi zene. 20.40: Verdi: Aida, négyfelvonásos opera lemezekről. A szünetben hírek. 23.45: Hírek közvetítése külföldre németül és angolul. Utána közlemények.

BUDAPEST I. 7.45: Torna. Utána gramofon. 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.20 és 11.45: Felolvasás. 12.10: Vízjelzőszó. 13.05: Budapesti Koncert Szalonzenekar. 14.30: Cigányzene. 17.15: Diákfelőra. 18: Előadás. 18.30: Jazz. 19: Sportközlemények. 19.45: Külügyi negyedóra. 20: Zongora számok. 20.30: Felolvasás. 21.15: Hírek. 21.35: Hanglemez. — 22.40: Időjárásjelentés. 24: Hírek angol és francia nyelven. 24.10: Cigányzene. 1.05: Hírek.

Makulatura

piságpapír nagy tételben is kapható
Pásztor Ede cégnél
Oradea, Piața A. N. 11. 11. 11.

35 éves szolgálat után nyugdíjba kell vonulniok az állami igazgató- tanítóknak

Bucurestiből jelentik: A nemzeti nevelésügyi minisztérium közlöndomásra hozza, hogy nem vonja vissza a 35 éves szolgálati múlt felett rendelkező igazgató-tanítókra vonatkozó rendelkezését. Ennek megfelelően az illetőknek rendelkezniük kell nyugdíjjogosultságukat. A lakások ügyét eset-ről-esetre fogják kivizsgálni.

Azt hazudta, hogy gyilkos

Budapestről jelentik: Brecka Gyula nyíregyházai fiatalember a debreceni erdőben megismerkedett egy jólötözött fiatal leánnyal, kinek udvarlás közben elmondta, hogy leszuri egy katonát és elbujdosott. A leány a rendőrségre sietett, hol elmondta, hogy egy gyilkossal találkozott, kinek pontos személyleírását is megadta. Néhány óra múlva aztán előkerült a „gyilkos” fiatalember, aki bocsánatkérés között közölte, hogy valami nagyon érdekeset akart udvarlás közben mondani, ezért hazudta, hogy gyilkolt. Brecka Gyulát kihallgatása után szabadlábra helyezték.

Gyermekeink öröme városunkban! Bábszínház!

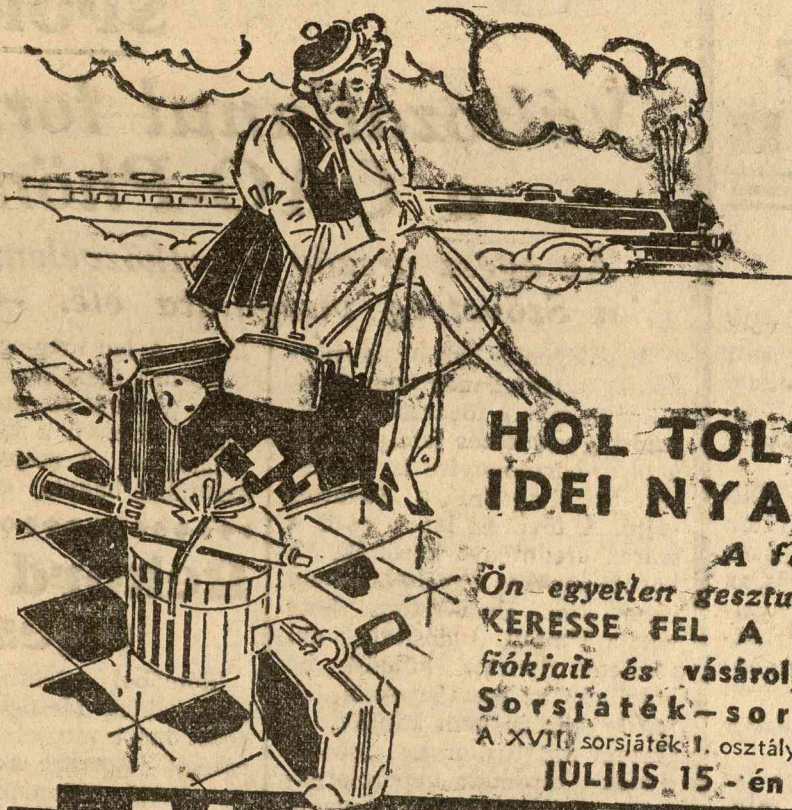
Andersen és Grimm meséi megélevenítve, azonkívül törpék, tündérek, boszorkányok *Pénzügyigazgatóság* gal szemben, a *katholikus iskola* mellett. — Rolyatóságos előadások naponta 4 órától este 8-ig. Helyárak felnőtteknek 7 lei, gyermekeknek 5 lei. — Minden 3 napban új műsor.

Halálba vitte a kártya

Budapestről jelentik: Az aszói csendőrség jelentést tett a főkapitányságon, hogy 60-70 év körüli férfi holttestét fogták ki a Dunából. A nyomozás során megállapítást nyert, hogy Kugyerai Ede dr. postatanácsosról van szó, aki az utóbbi időben jelentős kártyavesztéseket szenvedett. Kugyerai néhány héttel ezelőtt egy férfivel ismerkedett meg, aki kártyaklubba hívtte és a 63 éves ember néhány nap alatt megtakarított pénzét elvesztette. A tragikus végű nyugalmazott postatanácsos lelkiismeretfurdalást érzett és elkeseredésében követte el az öngyilkosságot.

IDŐJÁRÁS

További felmelegedés, derült idő várható.

HOL TÖLTİ AZ IDEI NYARAT?

A felelet az
Ön egyetlen gesztusától függ.
**KERESSE FEL A MERCUR
fiókjait és vásároljon Állami
Sorsjáték-sorsjegyet.**
A XVII. sorsjáték 1. osztályának a húzása
JULIUS 15-én LESZ.

MERCUR

A Mercur-nál vásárolt sorsjegy **GAZDAG EMBERRÉ** teszi
Helyi cím: **DACIA BANK R. T. (Menetjegyiroda)**
Oradea, Bulevardul Regele Ferdinand No. 9.

Moszkvába érkezett a világhörüli utra startolt Howard-Hughes amerikai repülő

Páris, július 13. Moszkvából jelentik, hogy Howard Hughes ma délelőtt 10.45 órakor megérkezett Moszkvába.

Mint a newyorki lapok közlik, Hughes utjának szakaszai

ezek: Moszkva-Krasznojarszk (3670 km.), Krasznojarszk-Yakutsk (2060 km.), Yakutsk-Fairbanks (3960 km.), végül Fairbanks-Newyork (5440 km.) Az előzetes tervek sze-

rint 65 órát repülnének és 10-15 órát szentelnének a benzín-ellátásnak. Ha akadályok nem merülnek fel, Hughes csütörtökön este, vagy péntek reggel Newyorkba érkezik.

A salontai közkórházban ápolják a vasárnapi vihar súlyos sérültjeit

A pusztító viharnek két halálos és több súlyosan
sérült áldozata is van Vănătoron

A jégesővel párosult vihar vasárnap Salonta felett is átvonult és súlyos anyagi kárt okozott a termésekben.

Vănătoron a viharnek több súlyos sebesültje és halálos áldozata is van. A gróf Tisza ura dalomban dolgozó aratók, körülbelül 70-en, a vihar elől menedéket kerestek az egyik rozoga szinben. A szin a betódult munkásokkal zsúfolásig megtelt. A pusztító vihar a tetőzetet, játszi könnyedséggel felemelte és a vihar által összetört tetőzet a munkásokra zuhant. A munkások között óriási pánik keletkezett. A beomlott tetőzet sok munkást megsebesített. Két munkás állítólag nyomban szörnyethalt. A könnyebben sérülteket a salontai közkórházban ápolják. Értesüléseink szerint több, mint husz arató kisebb-nagyobb sérülést szenvedett.

A salontai kórházban Ban-chiş Traian 14 éves, Fogla

Gheorghe 15 éves és Bonchiş Nicolae 14 éves munkásgyermekeket ápolják, kiknek sérülése könnyebb lefolyású.

A csendőrség most azt igyekszik megállapítani, hogy a szerencsétlenségért terhel-e valakit felelősség.

Gettó-negyedet állítanak fel Bécsben

Bécsből jelentik: A bécsi nemzeti szocialista párt vezetősége elrendelte, hogy az összes zsidók kötelesek Leopoldstadtbba költözni. A Leopoldstadtb lesz tehát a zsidó gettó.

A csendőrség most azt igyekszik megállapítani, hogy a szerencsétlenségért terhel-e valakit felelősség.

Csehszlovákiába szökött 3 német katona

Prágából jelentik: A cseh-német határ közelében levő Tuchov városka cseh hatóságainál július 7-én három szökevény német katona jelentkezett, akik kijelentették, hogy megszöktek, mert nem akarnak egy demokrata állam ellen, mint csehszlovákia —

harcolni. A három katona Prágába küldték, ahol dönté- nek további sorsuk felől. A szökevények előadása szerint a határ közelében levő erdőkben még 12 társuk várakozik, hogy megtudják, a csehek milyen elbánásban részesítik őket.

Hamis nyomon

— Regény —

I. FEJEZET

Ürnapkor kora délután volt. A parkokban — ahol még sem mi zöld nem volt — elszánt ünnepnapi sétálók járkáltak frissen, nem törődve a keleti széllel és szürke öggel.

Hallett ezredes és Mrs. Hallett, ahogy kedélyesen ültek kávéjuk mellett, cseppet sem zavarta a kegyetlen időjárás, az ő fényűző, rendezett kényelmes otthonukat nem zavarhatta meg hideg szél, vagy felhős ég. Ha tulságosan hidegre fordult az idő, elhatárolták délvidekre, ahol nyár van.

Mrs. Hallett tudta, hogy az uralma esze valójában még mindig azon a dolgon jár, ami az ő gondolatait is foglalkoztatja: az asszony szép, ódon házának, Chelcanek átalakításán. Most bíráló szemmel nézegette az asztalon fekvő pávakék brokát mintát.

— Ezt a kis nappali szobába? — kérdezte. — Ha a falai fehérek lesznek, egy kis arany díszítéssel, éppen csak, hogy világosabbá tegyék a szobát, jó lesz?... Mr. March azt mondta, nem tud kielégítő megoldást kieszelni az ablakok elhelyezésére, attól fél, hogy akármit csinál is a házának az udvarra néző részével, a kis fogadószoba sötét lesz... Te elhúzd a szőnyeget a pávakék szőnye, George, de ez csak azért van, mert itt látod most ebben a borzalmas szobában.

— Nem huztam el a szőnyeget a brokát miatt. Szeretem a pávakékszint, mindig is szerettem. A kezében gyönyörködtem. Husz év előtt azt mondtad, hogy majd nem fogok gyönyörködni a kezében, ha negyven éves leszek. Nos, pénteken leszek negyvenöt éves: amikor is remélem, eszedbe fog jutni, hogy igen nagy szükségem van új utazópalcákra és most is azt állítom, hogy nekem van a legszebb kezű, amit valaha láttam.

Mrs. Hallett boldogan pirult el és igyekezett fölháborodás mögé rejteni a pirulását.

— Öreg kópé! Csak azért mondasz ilyesmit, ha véletlenül eszedbe jut, mert tudod, hogy sohasem veszed észre, ha igazán csinos vagyok. Hiszen még azt sem tudod soha, milyen színű ruha van rajtam!

— Most sem tudnám leírni, hogy e pillanatban mi van rajtad, de azt igen jól tudom, hogy nagyon jól festesz benne.

Mrs. Hallett elmosolyodott és a balfelől lévő hosszú tükör felé fordította arcát. Tudta, hogy szép és jólesett ez a tudat, mivel leánykorában — éppen csak hogy „csinos” volt.

(Folytatjuk)

NYOMATOTT PASZTOR EDE
CÉGNÉL ORADEA

SPORT

Változatlanul torró a hangulat a CAO-Phoenix ügyben

Az egész ország sportközvéleménye érdeklődéssel tekint a Szövetség vizsgálata elé. -- Itélethirdetés: ma este

A vasárnapi botrányos mérkőzés hullámai még nem ültek el. Most már a fővárosba is eljutott a mérkőzés lefolyásának a híre, bármennyire is igyekezett azt eltagadni a fővárosi sajtó. A fővárosi lapok csak a száraz eredményt közölték, a körülményeket egyáltalán nem ismertették. Baia-Maren lenn volt a Timpul tudósítója, aki részletes riportot küldött a lapjának az eseményekről. A lap egyáltalán nem közölte. A Gazeta Sporturilor az „objektívnek” hirdetett sport-organum egyáltalán nem fogadta az oradeai tudósítóját. Azt mondták, hogy már mindent tudnak. A következő számban pedig a száraz eredményt közölték, a botrányról említést sem tettek. A Phoenix valóban nagyon körültekintően működött.

A Szövetség azonban már így is tudomást szerzett a történetekről. A CAO beadványát tegnap este tárgyalták. A tanácskozást azonban mára halasztották, hogy az ügyben szükséges minden iratot beszerezhessenek. Itéletet ma fognak hirdetni.

Érdekes, hogy ezzel kapcsolatosan a Phoenix ismét akcióba lépett. Lenyilatkozott, hogy nem történt semmi. Amíg nem nyilatkoztak, azt hittük, hogy mégis van bennük a sportszerűségnek valami csekély maradványa. Kiderült, hogy nincs.

David Oradean beteg ágyban fekszik és három nappal a mérkőzés után 40 fokos láza van.

A Phoenixnek ez semmi. Ugy látszik, legalább két halott kellett volna hozzá, hogy a Phoenix is elismerje, hogy mégis csak történt valami.

Lassanként tisztázódik Costel Radulescu szerepe is, akit a CAO örökre törölt a CAO részére mérkőzéseket vezető bírók sorából és Baia-Maren szövetségi kiküldöttnek adta ki magát és most szírtén lenyilatkozott, hogy nem történt semmi. Popescu pénzügyi főtanácsos a CAO vezetőségi tagja beosztás Steleával, a Nemzeti Bajnokság bizottságának elnökével, aki kijelentette, hogy

Costel Radulescu nem volt szövetségi kiküldött Baia-Maren.

A Szövetségnek volt komoly kiküldöttje Baia-Maren, Costel Radulescu csak statisztika volt. A Szövetség a tényleges kiküldött jelentése alapján fog majd dönteni.

Egyedüli objektív vélemény a megközelíthetetlen „Romania” című lapban, a kormány felhivatalosában látott napvi-

lágot. A lap megjegyzi, hogy a CAO-nak igen komoly bizonyítékai vannak és ezek alapján joggal követeli a mérkőzés újrajátszását. A csapat nem örszántából hagyta el a pályát,

hanem a csendőrszárnyparancsok intézkedésére. A Romania szerint nincs kizárva még egy mérkőzés, Baia-Mare zárt kapuk mellett, vagy pedig Bucurestiben.

Rekord buzatermés lesz egész Európában

Rómából jelentik: A római Nemzetközi Mezőgazdasági Intézet most megjelent jelentése szerint jóformán az összes buzatermelő államokban gazdag aratásra számítanak, míg a nem buzaexportőr államokban közepes termés várható. Az amerikai Egyesült Államok termését július 1-én 272 millió mázsára becsülték, olyan mennyiségre, amilyent Amerika termése legutóbb csak 1915-ben ért el. Ez a termés mintegy 88 millió mázsa exportlehetet hoz Amerikának. Miután a júniusi időjárás kedvező volt a buzatermésre, valószínű, hogy a terméseredmény emelkedik. Kanada is jó termést vár. Június 20-i becslés szerint remélik, hogy a kanadai termés meghaladja az 1928-

1932. évek átlagát. Európában május és június kedvező volt a buza fejlődésére és a dunai államokban, Lengyelországban, Litvániában kiváló termésre számíthatnak, amely mintegy 132 millió métermáza hozamot biztosít, ami rekordtermést jelent és 26 százalékkal haladja meg az utolsó öt esztendő termésközvetlenségét. Európában összesen 450 millió mázsa buzatermés várható, olyan mennyiség, amit 1933. kivételével az európai buzatermés még sohasem ért el és amely 30 millió mázsával — 7 százalékkal — haladja meg a tavalyi terméseredményt. Az északi földteke összes termése egymilliárd mázsára becsülhető, ami jóval meghaladja a szárazság letétet.

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetés ára szavanként 2 lei. A legkisebb hirdetés 10 szög 20 lei. A rumba igazoló-jegy szelvényei ellenében 10 szavas apróhirdetést 10 lejért közölünk. Jelíggel, vagy „cim a kiadóban” jelzéssel feladott hirdetésnél 10 lej pótdíj fizetendő. Csak válaszbélyeges érdeklődésre válaszolunk.

Előfizetési díj havonta 40 lei — Megjelenik mindennap

POSTA

Biztos állású komoly nő megismerkedne komoly célból jobb férfivel. Jelige: 36. 2867

ÁLLÁS

Lapárosokat és bevezetett helyekre lapkihordókat úgy helyben, mint vidéken, jó jövedelemmel felvesszünk. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

Azonnali belépésre minden szobalányt felvesz dr. Weisz Endre Str. Nic. Iorga 17. sz. 2849

Házmeester, ki szerelő és liftkezeléshez ért, jó jövedelmű háznál felvétetik. Ajánlkozók adják le címüket a kiadóhivatalban. 8252

VÉTEL-ELADÁS

Befőzéshez hólyagpapír és celophan papír kapható a Pásztor Ede cégnél, Piata Mihai Viteazul 4 2668

Varrógép, kerékpár, új és használt olcsón kapható Mercurnál Str. Nic. Iorga. 2870

KÜLÖNFÉLE

Keresek bérbe Oradeához közel 20-30 katasztrális hold szántóföldet tanya épületekkel. Címeket a hely, nagyság és bérösszeg megjelölésével a kiadóba kérek „Kis gazda” jelige alatt. 2704

Fejhallgató mágnesezést olcsón vállalkoz Kiss, Oradea Str. Nogall 13. 2871

Elveszett St. Andrei községből hétfő este óta Zsák Ilonka nevű hat éves leánygyermek. Fekete ruha, lila kötő, fehér fejkendő volt rajta. Megtalálóját, vagy nyomravezetőt értesítse sógorát Fildan Györgyöt, St. Andrei, jud. Bihor. 2869

Molnár János névre szóló iratok pénztárcával elveszték. Megtalálóját Bodea vendéglőbe Cele Trei Crisuri sarok ad a be. 2863